

Knack augustus 2006

Euthanasiewet uitbreiden?

JA NEE

Myriam Vanlerberghe, senator voor SP.A, wil euthanasie ook mogelijk maken voor minder-jarigen en wil de wilsbeschikking uitbreiden.

'De huidige euthanasiewet laat euthanasie toe bij handelingsbekwame meerderjarigen die erom vragen wanneer ze in een ondraaglijk en uitzichtloos lijden verkeren. Men kan ook op voorhand in een wilsbeschikking neerschrijven in welke omstandigheden men zou willen dat er euthanasie wordt toegepast. De kern van de wet is het zelfbeschikkingsrecht van de patiënt. Hij beslist of er euthanasie wordt toegepast.

Maar er zijn lacunes. Zo kunnen minderjarigen niet om euthanasie vragen. Er zijn, spijtig genoeg, echter ook minderjarigen die in een uitzichtloos en ondraaglijk lijden verkeren. Hen kunnen we met de huidige wetgeving echter niet helpen.

Er is ook een probleem bij dementie en psychisch lijden. Dat psychisch lijden is ook in de wet opgenomen maar zeer beperkt. De patiënt kan in een wilsbeschikking zetten dat hij in bepaalde gevallen van geestelijke aftakeling euthanasie wenst, maar die wilsbeschikking moet hij om de vijf jaar vernieuwen en dementie kan er bijvoorbeeld niet in opgenomen worden. Ik zou willen dat de wet wordt uitgebreid, zodat de periode waarin de wilsbeschikking geldt, verlengd wordt en het aantal gevallen wordt uitgebreid, bijvoorbeeld voor dementie.

Ik merk dat het publiek ook meer en meer om een uitbreiding vraagt. Het aannemen van de euthanasiewet heeft het taboe doorbroken. De mensen weten dat de wet alleen de mogelijkheid tot euthanasie geeft en geen verplichting inhoudt. Nu de wet in werking is getreden, worden de mensen ook geconfronteerd met de lacunes die er nog zijn.

Bij mijn collega's merk ik minder rijpheid om nu al over te gaan tot een uitbreiding. Velen vinden het nog te vroeg na het aannemen van euthanasiewet. Anderen willen niet verder gaan omdat ze misbruiken vrezen. Ik nodig hen uit om hierover te debatteren en om een oplossing te vinden waar beide partijen zich in kunnen vinden, want voorstanders willen ook geen misbruiken. Ik zou het wel jammer vinden mochten ze het argument van misbruiken alleen opwerpen om het debat te blokkeren. Zo kun je de problemen niet aanpakken.'

CD&V-senator Hugo Vandenberghe vindt niet dat minderjarigen zelf kunnen beslissen over euthanasie.

'Mijn kritiek op een mogelijke uitbreiding van de euthanasiewet ligt in het verlengde van mijn kritiek op de huidige euthanasiewet. Men is vertrokken van het verkeerde uitgangspunt. Wat centraal staat, is het principe van het individuele zelfbeschikkingsrecht. Ik vind dat verkeerd omdat vragen over leven en dood het individu overstijgen en de hele maatschappij aangaan. Ik vind niet dat het individu zelf moet kunnen beslissen of hij uit het leven stapt of niet.

Bovendien wil men bij een uitbreiding dit zelfbeschikkingsrecht ook toekennen aan minderjarigen. Maar minderjarigen hebben dat zelfbeschikkingsrecht niet omdat het recht oordeelt dat een minderjarige nog niet genoeg van het leven gezien heeft om zelf, individueel, bindende

beslissingen te nemen. Maar over de belangrijkste vraag, namelijk die over leven en dood, zou een minderjarige volgens de voorstanders van zo'n uitbreiding plots wel kunnen beslissen. Dat gaat niet op. Hoe kan men van een vier- of zesjarige verwachten dat hij autonoom beslist over euthanasie?

Ik ben ook tegen het uitbreiden van de wilsbeschikking. Ten eerste betekent het toelaten van bijvoorbeeld dementie een maatschappelijk stigma voor alle dementerenden. Ten tweede weet je, wanneer je de wilsbeschikking opmaakt, niet hoe je je zult voelen als je bijvoorbeeld dement bent. We weten daarover niet genoeg. Wat als je de toestand als demeterende verkeerd hebt ingeschat en eigenlijk geen euthanasie meer wenst? Zodra je dement bent, kun je niet meer terug. Bovendien zet dat de deur open voor misbruiken. Het hangt immers van de interpretatie van de dokter af om te beslissen of de toestand van de patiënt overeenkomt met degene die de patiënt in zijn wilsbeschikking heeft opgenomen. Wanneer is een patiënt zo dement als hij in zijn wilsbeschikking bedoelde? De dokter kan bij zijn appreciatie onder druk worden gezet om een bepaalde beslissing te nemen.'

© Roularta Media Group NV